

Dobosy Antal

Koronás keresztespók

Nemrég felkeltette a figyelmemet egy történet a Miért éppen Alaszka című filmsorozat egyik epizódjából. Egy kisfiú, aki nem utazhatott, beletett egy tárgyat egy dobozba, és elküldte postán a világnak egy véletlenszerűen kiválasztott távoli pontjára. Arra kérte azt, aki a dobozt kibontja, hogy szintén tegyen bele egy tárgyat, amit fontosnak tart, és adja fel a Föld valamely véletlenszerűen kiválasztott pontjára. A doboz, a film szerint, körbejárta a világot, és a legkülönbözőbb tárgyakat tartalmazott. Mikor

Cicely város polgárai kinyitották a dobozt, és elolvasták a kisfiú kérését, úgy döntöttek, hogy egy lázmérőt tesznek bele, mert ez igazán közös érték a városban.

Mikor láttam ezt a filmet, illetve a filmnek ezt a részletét, felmerült bennem az a gondolat, hogy vajon én mit tennék a dobozba, és hogyan küldeném tovább. De azt is érdekes kérdésnek tartottam, hogy vajon mi az az erő, ami fenntartja ezt a folyamatot, és mi készíteti a dobozt kibontókat, hogy ne szakítsák meg a láncot. Elkezdttem gondolkodni azon, hogy vajon van-e hasonló folyamat itt az emberi világban. És azon is, hogy vajon egy szellemi közösség, például a mi zen közösségünk, milyen értéket tud találni, ami jellemez minket, és így érdemes volna a dobozba tenni és tovább küldeni. De vajon mi a családomnak vagy a rokonságomnak ilyen közös értéke? Mi az, ami a földijeimet jellemzi? (Borsodiakat, Ózdiakat.)

Vagy minket, magyarokat? Másrészt: mi az, amit együtt közölni szeretnénk? Mi az, amit továbbadni szeretnénk? Van-e olyan fontos tárgy, szimbólum, eszme, felfedezés, érték, amit beletennénk egy dobozba, és érdemesnek tartanánk, hogy körbeküldjük a világban?

Egyszer valamikor már feltették nekem azt a kérdést, hogy mit vinnék magammal egy lakatlan szigetre. Például melyik öt könyvet? Ez a dobozzal kapcsolatos történet inkább azt veti fel, hogy mit tartanánk fontosnak továbbadni magunkból.

Ma egy régi barátommal beszélgettem. Elmondta, hogy mostanában írással foglalkozik, és megírja a vele és velünk történt régi dolgokat, eseményeket. Fontosnak tartja, hogy ezeket a régi dolgokat és eseményeket megörökítse, hi-telesen leírja. Úgy érzi, hogy az utókor emberei számára ezek az emlékek értékesek lehetnek.

Mélyen elgondolkodtam, vajon én hogy vagyok a velem történt eseményekkel; fontosnak tartom-e hagyományozni. Be kellett látnom, hogy nem! Magukat a történeteket nem tartom fontosnak. Más tartok fontosnak, inkább magukat a rájövéseimet, a szemléletváltásaimat, a tudati mozdulatot szeretném az utókorra hagyni. Nem az eseményt magát, sőt talán még azt sem, hogy mi váltotta ki, hanem inkább egy olyan lenyomatot, alakzatot, hagyományt vagy leírást, ami másokból is azt a szemléletváltozást hozza vagy váltja ki, mint nálam. De az is lehet, hogy magának a kiváltott szemléletnek a leírását kellene a dobozba tennem.

Példaként felidézek egy esetet. Valamikor gyermekként megfigyeltem, hogy a keresztes pók, ami a kertünkben élt, minden reggel új hálót szőtt. Rendszerint a régi háló fő tartószálait megtartotta, újra húzta és megerősítette azokat. Így legtöbbször az új háló ugyanott jött létre, mint a régi. Azonban, ha valami napközben elszakította a hálót, akkor előfordult, hogy még aznap új hálót szőtt, de mivel a régi háló tartószálai már nem léteztek, újakat kellett ké-

szíteni. Legtöbbször két fa vagy bokor között, és sokszor több méter magasan. Meglehetősen érdekelt, hogyan hidalja át a távolságot abban a magasságban. Napokat, heteket töltöttem a háló tartószálainak megszületésének megfigyelésével. És sokáig nem sikerült rájönnöm, hogyan csinálja. Hiába bámultam a pókot hosszú percekig, ahogy mozdulatlanul függeszdedett egy ág végén, potrohát felfelé tartva, míg egyszer csak, nem tudom honnan, lett egy addig láthatatlan szál, amin át tudott mászni a másik fára, maga mögött húzva az erős tartószálat. Azonban hetek után egyszer csak úgy esett a napfény, hogy megláttam a titkot. Rájöttem, hogyan oldja meg az átjutást, és hogy mit csinál akkor, amikor mozdulatlanul függ az ág végén. Határtalan öröm töltött el, a felismerés öröme. Szaladgált a hátamon a boldogság borzongása, és szinte ugráltam örömömben. Megérte, hogy annyit ácsorogtam, vártam, koncentrálni figyeltem. Ez az élmény minden fáradozást megér!

Legszívesebben ezt tenném bele a dobozba! A késztetést! Azt a késztetést tenném bele a dobozba, ami akkor volt bennem, amikor meg akartam fejteni a pók titkát, azt a késztetést és kíváncsiságot, ami olyan nagyon segített, hogy kitarító legyek, hogy addig ne hagyjam abba a kutatást, amíg meg nem tudom az igazságot.

Mivel ezt a késztetést nem igazán lehet tárgyasítani, egy tárgyi jelképet tennék a dobozba. Egy preparált keresztes pókot. És azért, hogy ne sérüljön meg olyan könnyen, borostyánba önteném vagy valami átlátszó műgyantába.

Vajon aki kibontja a dobozt, és megtalálja a keresztes pók medált, vissza tudja-e fejteni, megérti-e, hogy én mit tartok fontosnak, mit tartok értéknek, és hogy a pókmedál mit szimbolizál? Milyen tudatállapotot jelöl? Vajon, ha

elolvasunk egy zen történetet, egy kóant, akkor hogyan jövünk rá arra, hogy milyen tudati folyamatot kellene megfigyelnünk, létrehoznunk, alkalmaznunk? Tudjuk-e, hogy mit akart ránk hagyományozni a régi korok írója, szobrásza, szellemi vezetője?

